

Lige muligheder.

Faglig strategi
for udsatte børn og unge
i Hvidovre Kommune

Børne- og Velfærdsforvaltningen
Oktober 2014

Lige muligheder.
- Faglig strategi for udsatte børn og unge i Hvidovre Kommune

1. udgave, 1. oplag.
Oktober 2014
Tryk: RådhusTrykkeriet, Hvidovre Kommune

Redaktion: Maja Riis Frederiksen (mrf) og Susan Bjerregaard (srr)
Grafik: Morten Skinnens (mq5)

INDHOLD

INDLEDNING 4-6

DE TRE FOKUSOMRÅDER 7-8

- TIDLIG INDSATS 10-12

- STYRKELSE AF MYNDIGHEDSOMRÅDET 14-16

- TILBUDSVIFTEN 18-21

Forord

Med denne strategi ønsker vi at sætte fokus på, hvordan vi, i Hvidovre Kommune, kan sikre at udsatte børn og unge får de samme muligheder for at trives og udvikle sig, som deres jævnaldrende.

Strategien tager udgangspunkt i Kommunalbestyrelsens vision om Hvidovre, som børnenes og familiernes by, samt den sammenhængende børnepolitik og visionen om, at: ”Uanset hvilke forudsætninger, dit barn har, skal vi sammen være de bedste til at udvikle dem”.

Vi ønsker med strategien at skabe sammenhæng mellem det daglige arbejde med udsatte børn og unge og de politiske mål og strategier, der er vedtaget i Hvidovre Kommune, således at de konkrete indsatser, som iværksættes er i tråd med de overordnede politiske prioriteringer.

HVORFOR EN FAGLIG STRATEGI

En fælles strategi giver fælles retning.

For at yde den bedste indsats overfor udsatte børn, unge og familier er det centralt, at vi har klare mål og retninger for vores arbejde. Vi ønsker derfor med denne strategi at formulere en fælles retning for arbejdet med udsatte børn og unge, således at det er klart for alle, hvad vi ønsker at opnå for de børn, unge og familier, som vi er i kontakt med, samt hvordan vi konkret vil arbejde på at nå målene.

Ambitionen med strategien er at styrke og udvikle det gode arbejde, som allerede udføres i Børne- og Familieafdelingen. Vi skal gøre mere af det, vi ved virker, og samtidig inddrage den aktuelt bedste viden og forskning, som findes på området. Vi skal anvende de gode erfaringer og resultater, som allerede findes i afdelingen, men samtidig have fokus på, hvordan vi kan udvikle indsatsen.

Den faglige strategi er derfor baseret dels på den praksis erfaring, som allerede findes i afdelingen, og dels med udgangspunkt i den forskning og viden, som findes. En del af de indsatser, som beskrives i strategien er indsatser, som allerede eksisterer, samtidig er der beskrevet indsatser, som vi ønsker at etablere med henblik på at forbedre indsatsen overfor udsatte børn, unge og familier.

DET FAGLIGE FUNDAMENT

Vi ønsker, at det faglige arbejde, som hver dag udføres overfor udsatte børn, unge og familier, samt de prioriteringer og beslutninger, som træffes med udgangspunkt i vores faglige ambition, er baseret på følgende grundværdier:

Alle forældre vil deres børns bedste

Vi skal støtte forældrene i opgaven og ansvaret, som forældre. Forældrene er de vigtigste personer i barnets liv, og ved at støtte dem som forældre, giver vi børnene de bedste muligheder i livet. Når børnene er små, skal vi derfor sætte ind med tiltag, som støtter forældrene i at yde den rette støtte til deres børn.

Vi vil prioritere løsninger, der samler familien

Langt størstedelen af alle børn har det bedst i deres egne familier. Vi skal derfor udnytte og udvikle de ressourcer, som allerede findes i familien og netværket, således at familierne i højere grad bliver i stand til selv at løse de udfordringer, de møder i deres liv. Vi vil derfor prioritere indsatser, som understøtter, at familien kan blive sammen.

Barnets og familiens syn på egen situation er vigtig

Vi betragter børn og unge som kompetente borgere, hvis synspunkter skal tillægges passende vægt i overensstemmelse med deres alder og modenhed. Vi skal derfor inddrage og støtte barnet og den unge i alle forhold, således at de oplever sig hørt og set. Vi vil ligeledes inddrage familiens og netværkets syn på løsningen af det aktuelle problem, da dette er en central forudsætning for at familien kan se, forstå og dermed profitere de løsninger, der etableres i fællesskab.

Tværfagligt samarbejde

Vi vil arbejde sammen på tværs af fagligheder og afdelinger, så vi kan tilbyde børnene og familierne helhedsorienterede løsninger. Vi skal sikre, at alle faggrupper tager ansvar og involverer sig i løsningen af børn og unges vanskeligheder, således at den bedste løsning kan findes. Vi vil prioritere de tværfaglige netværk, da vi betragter dem, som omdrejningspunktet i Børne- og Velfærdsforvaltningens infrastruktur i forhold til at sikre en tidlig indsats overfor udsatte børn og unge.

EN VIDENS- OG FORSKNINGSBASERET PRAKSIS

Vi ønsker med strategien at sætte fokus på, at indsatsen overfor udsatte børn, unge og familier skal være vidensbaseret. Vi er optaget af at sikre, at det, vi sætter i værk, rent faktisk har en positiv effekt på familiens vanskeligheder, samtidig med at vi vil sikre, at ressourcerne anvendes bedst muligt.

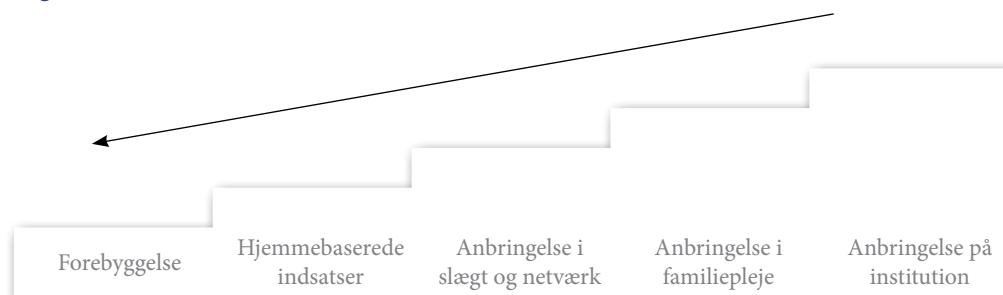
Vi skal derfor have fokus på:

- at vores overordnede tanker og visioner for udviklingen af området er baseret på den bedst tilgængelige viden og forskning
- at de konkrete indsatser, vi sætter i værk overfor børnene, de unge og familierne i videst omfang skal være baseret på evidens eller viden.

I arbejdet med at vidensbasere vores policy-udvikling, er vi særlig optaget af den viden og forskning, som stammer fra Sverige, og som populært kaldes Sverigesmodellen. Vi ønsker at lade os inspirere af modellens resultater om, at en øget fokusering og prioritering af forebyggelsesområdet samt et øget fokus på normalitet i indsatserne for børn og unge, skaber kvalitet.

At den svenske model er særlig interessant og relevant at bringe ind i en dansk kontekst, underbygges af, at Servicelovens seneste reformer ligeledes er inspireret af den svenske model. Både anbringelsesreformen og Barnets Reform har bl.a. et øget fokus på sikre en tidlig indsats, samt at de indsatser, som iværksættes, skal være mindst mulig indgribende for børnene og de unge.

Figur 1: Sverigesmodellen

Sverigesmodellen arbejder med en indsatstrappe (Figur 1), hvor fokus i arbejdet med børn og unge altid er, hvad der skal til for at komme ned af trappen til mindre indgribende foranstaltninger. Dette

forudsætter, at der er en tæt opfølgning på foranstaltningerne, således at det er løbende sker en vurdering af, om foranstaltningen er passende eller om der skal tilbydes en mindre indgribende foranstaltning. En tæt opfølgning på foranstaltningerne medvirker samtidig til tidsmæssigt kortere foranstaltninger, herunder kortere anbringelser, samt en bedre ressourcefordeling mellem forebyggelses- og anbringelsesområdet. For at arbejde med en indsatsstrappe er det centralt, at vi kan tilbyde en bred vifte af forebyggende tilbud, samtidig med, at de tilbud vi kan tilbyde, har en dokumenteret effekt. Vi er derfor optaget af at udvikle og udvide vores tilbudsvifte, sådan at de matcher børnenes og familiernes behov.

Vi er ligeledes optaget af forskning fra bl.a. SFI og Rockwool, som peger på, at børn og unge, der anbringes udenfor hjemmet, klarer sig langt dårligere på stort set alle parametre (skole, helbred, trivsel) end deres jævnaldrende. Undersøgelser peger på, at de børn og unge, som er anbragte eller som har været anbragt, har uforholdsvist mange problemer i deres opvækst og som voksne tilhører en uforholdsmæssigt socialt dårligt stillet gruppe. Det er således centralt, at vi har overvejet alle muligheder, inden vi anbringer et barn eller en ung, ligesom vi skal arbejde målrettet på at barnet hurtigst muligt kan komme tilbage til familien.

I arbejdet med at vidensbasere den konkrete praksis er vi særligt optaget af, at vi i videst muligt omfang anvender indsatser, som har en dokumenteret effekt. Vi ønsker at anvende metoder og programmer, som er evidensbaserede, og vi ønsker i højere grad at implementere effektmålinger og at foretage evalueringer af de tilbud, vi allerede har.

På myndighedsområdet skal vi være optaget af, hvordan vi inddrager nyeste viden og forskning i sagsbehandlingen og undersøgelsesarbejdet, således at de afgørelser, vi træffer er vidensbaserede.

PRÆSENTATION AF BØRNE- OG FAMILIEAFDELINGEN

Børne- og Familieafdelingen løser opgaver indenfor det specialiserede børne-, unge- og familieområde, både på det psykosociale område og på handicapområdet. Derudover varetager Børne- og Familieafdelingen den primære forebyggende indsats på tand- og sundhedsplejeområdet overfor alle børn og unge i Hvidovre Kommune.

Det er de borgerrettede opgaver indenfor det specialiserede børne-, unge- og familieområde, som beskrives i denne strategi. Målgruppen er derfor overvejende børn, unge og familier med et særligt behov for støtte.

Børne- og Familieafdelingen, som er en del af Børne- og Velfærdsforvaltningen, består af en familierådgivning, som har ansvaret for myndighedsopgaverne i forhold til udsatte børn og unge, de decentrale institutioner, som har til opgave at levere de tilbud og indsatser, som børnene og de unge har behov for, samt Sundhedsplejen og Tandplejen, som løser primære sundhedsfremmende opgaver overfor børn og unge.

INDSATSOMRÅDER

I den faglige strategi er udvalgt tre fokusområder, som opfattes som centrale for at udvikle og forbedre indsatsen overfor udsatte børn og unge.

De tre fokusområder i strategien er:

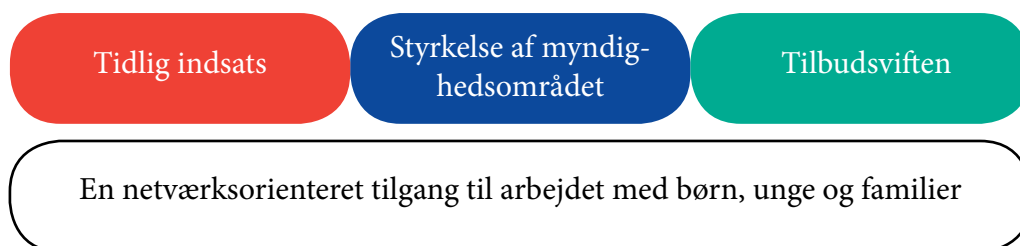
- Tidlig indsats
- Styrkelse af myndighedsområdet
- Tilbudsviften

Udover de tre overordnede fokusområder er der udvalgt et tværgående fokusområde, som vi ønsker skal gennemsyre arbejdet med udsatte børn og unge på alle niveauer. Det er således et tema, som taler ind både i den tidlige indsats, i myndighedsområdet, samt i de tilbud, vi tilbyder til børnene, de unge og familierne.

Det tværgående fokusområde:

- En netværksorienteret tilgang til arbejdet med børn, unge og familier

Figur 2: Tre indsatsområder og et tværgående fokusområde

TIDLIG INDSATS

Med dette fokusområde ønsker vi at stille skarpt på, hvordan vi kan tilrettelægge indsatsen, således at børn, unge og familier på et tidligt tidspunkt får den hjælp, som de har brug for. Al erfaring og forskning viser, at en tidlig opsporing og indsats er afgørende for, at barnet eller den unge senere i livet kan udvikle sig positivt. Vi ønsker derfor at bidrage med vores viden og kompetencer i det tidlige forebyggende samarbejde med daginstitutioner og skoler, samt at tilbyde vores hjælp overfor de børn og unge, som har særlige behov, og hvor deres vanskeligheder ikke kan afhjælpes i de almene tilbud.

Vi er optaget af, hvordan vi udnytter og udvikler de ressourcer, som allerede findes i familien og netværket, således at familierne i højere grad bliver i stand til selv at løse de udfordringer, de møder i deres liv.

STYRKELSE AF MYNDIGHEDSOMRÅDET

Med dette fokusområde vil vi arbejde for at styrke myndighedsområdet, så vi sikrer overholdelse af de lovgivningsfaste tidsfrister, rettighed i indsatsen samt en tæt opfølgning på de foranstaltninger, vi iværksætter.

Det er centralt, at de børn, unge og familier, som vi er i kontakt med, oplever en målrettet og helhedsorienteret indsats, samt at vi hele tiden tilpasser hjælpen, således at barnet eller den unge støttes bedst muligt. Med inspiration fra Sverigesmodellen ønsker vi at opprioritere myndighedsarbejdet, således at hver rådgiver har et lavere antal sager og derfor kan følge tæt op på de iværksatte foranstaltninger. En tæt opfølgning på foranstaltningerne skal medvirke til kortere foranstaltningsforløb, samt at børnene og de unge hele tiden tilbydes foranstaltninger, som gør dem i stand til at opretholde en så normal tilværelse, som muligt.

Vi ønsker endvidere, at de socialfaglige vurderinger og beslutninger, som træffes på myndighedsområdet, skal være vidensbaserede og koblet op på forskning, erfaring og aktuelt bedste viden.

TILBUDSVIFTEN

Med dette fokusområde ønsker vi at sikre en bred vifte af tilbud, så vi kan imødekomme de forskellige behov, som børnene, de unge og familierne har. Vi skal tilpasse vores ydelser og tilbud i takt med ændringer i de lovgivningsmæssige vedtagne retningslinjer samt ændringer i målgruppens behov. Vi skal være innovative og kreative i udviklingen af nye indsatser og tilbud, men samtidig bygge videre på de gode erfaringer, som vi allerede er i besiddelse af. Vi ønsker at udvide og udvikle vores tilbudsvifte med tilbud, som er videns- eller evidensbaserede.

På området for børn og unge med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser skal vi i højere grad kunne tilbyde lokale tilbud, således at børnene og de unge kan forblive inkluderet i det almene hverdagsliv. Strategien vil beskrive indsatser på det forebyggende, foregribende og indgribende niveau.

EN NETVÆRSORIENTERET TILGANG TIL ARBEJDET MED BØRN, UNGE OG FAMILIER

Vi har defineret et tværgående fokusområde, som vi opfatter som rammesættende og som har indflydelse på de 3 ovennævnte fokusområder.

Vi ønsker, at den netværksorienterede tilgang skinner igennem i arbejdet med henholdsvis den tidlige forebyggende indsats, i myndighedsarbejdet, samt på det forebyggende og anbringende område. Et øget fokus på at inddrage netværket, herunder både familiernes private og professionelle netværk, skaber bedre og mere helhedsorienterede løsninger for børnene og familierne, og der kan ske en bedre udnyttelse af de ressourcer, som findes i familiens netværk.

1

Fokusområde:
Tidlig indsats

1. Fokusområde – tidlig indsats

Mål for den tidlige indsats:

- At flere børns, unges og familiers vanskeligheder afhjælpes i det almene system (inden det bliver en sag i Børne- og Familieafdelingen).
- At 60 % af alle underretninger, som modtages i Børne- og Familieafdelingen vedrører børn under 6 år.
- At familie og netværk inddrages aktivt i løsningen af barnet/den unges vanskeligheder
- At alle udsatte børn og unge er en del af et skolefællesskab
- At udsatte børns og unges ulovlige skolefravær falder

Aktiviteter:

- Videreudvikle det tværfaglige samarbejde mellem familierådgivere, sundhedsplejen, skoler, fritidsklubber, dagsinstitutioner m.fl.
- Implementere model for tidlig opsporing i dagtilbud
- Etablere samarbejdsprojekt med en skole med fokus på udvikling af indsatser i forhold til børn og unge med for højt fravær
- Undersøge mulighederne for at implementere De utrolige År i dagtilbud og Sundhedsplejen
- Fortsat implementering og konsolidering af temaundervisningen omkring netværksinddragelse

Hvorfor dette fokusområde?

En tidlig indsats inkluderer både en tidlig indsats, inden der er behov for egentlige foranstaltninger, men også en iværksættelse af foranstaltninger på et tidligt tidspunkt i problemudviklingen, således at barnets, den unges eller familiernes problemer ikke udvikler sig yderligere i negativ retning. Dette fokusområde beskriver således, hvordan vi i endnu højere grad understøtter, at børns og familiers begyndende vanskeligheder afhjælpes i almensystemet, således at de ikke vokser sig store og giver anledning til, at de skal tilbydes foranstaltninger efter Servicelovens bestemmelser.

For at det tidlige forebyggende arbejde lykkes, kræver det, at vi på et tidligt tidspunkt får kendskab til de børn og unge, som har behov for en indsats, hvad enten der er tale om indsatser, som kan tilbydes i almenområdet eller iværksættelse af egentlige foranstaltninger. For at opnå dette kendskab kræver det, at vi samarbejder med de fagpersoner, som er omkring barnet eller den unge i dagligdagen, da disse ofte er de første til at opdage problemerne.

Vi skal derfor arbejde målrettet på, at det tværfaglige samarbejde fungerer, samt at vi inddrager og ansvarliggør de personer, som er i barnet eller den unges netværk. Centralt i vores arbejde med udsatte børn, unge og familier er derfor, at vi inddrager netværket og at vi samarbejder med de mennesker, som er vigtige i barnet eller den unges liv.

Hvad ved vi?

Al forskning peger på, at jo tidligere vi sætter ind med støtte overfor børn, der ikke trives, jo bedre er vi i stand til at afhjælpe vanskelighederne. Det er derfor centralt, at de medarbejdere, som er omkring børnene, er i stand til at aflæse selv de små signaler hos børnene. Forskningen viser, at personalet, som er tæt på børnene, kan være tilbageholdende med at placere børn i risikogruppen, da de ikke ønsker at stigmatisere. Samtidig kan der være store forskelle i, hvad der opfattes som bekymrende blandt personalet, hvilket vanskeliggør identifikationen af børn med begyndende vanskeligheder. Samlet set kan det være medvirkende til en tilbageholdende og afventende holdning, hvilket modvirker at der tidligt kan sættes ind overfor de udsatte børn. Vi skal derfor have fokus på, hvordan vi systematisk kan identificere børn, som kan være i risikogruppen.

Vi ved, at børns skolegang har afgørende betydning for, hvordan de klarer sig videre i livet. Et af omdrejningspunkterne i den tidlige forebyggende indsats er derfor, at vi sikrer en velfungerende skolegang for alle børn. Vi skal sikre, at alle børn er en del af et skolefællesskab og at vi tager hånd om de børn, som ikke kommer i skole.

Hvad gør vi allerede?

Børne- og Familieafdelingen har i de senere år iværksat flere initiativer med det formål at styrke det tidlige forebyggende arbejde. Familierådgiverne er på skolerne én dag om ugen samt i dagtilbudene én gang om måneden. Evalueringerne viser, at initiativerne har medvirket til større kendskab til hinandens arbejde og faglige kompetencer, hvilket styrker det tværfaglige samarbejde og derved sikrer en mere helhedsorienteret og koordineret indsats over for børn og familier. Vi har dog fortsat behov for at videreudvikle og justere det tværfaglige samarbejde med skoler og daginstitutionerne, således at vi i fremtiden ser, at flere børn og unge hjælpes i det almene system, frem for at blive en ”sag” i forvaltningen.

Sundhedsplejen opstartede Hvidovre Familieliv i august 2014, som ligeledes er en tidlig forebyggende indsats overfor nybagte forældre, hvor alle førstegangsførelse tilbydes at deltage i forældrekurser. Forældrekurserne udspringer af Leksand-modellen og har forskningsmæssig evidens for, at indsatsen forebygger udviklingen af sociale problemer hos børn, unge og familier. Familieliv Hvidovre er et tilbud, som har til hensigt på et meget tidligt tidspunkt at forebygge, at der opstår vanskeligheder i familien, som kan medføre sociale problemer hos barnet på et senere tidspunkt.

Hvad vil vi udvikle?

- Videreudvikling af det tværfaglige samarbejde
- Implementering af model til tidlig opsporing i dagtilbud
- Samarbejdsprojekt med skole omkring børn med fravær
- Undersøge mulighederne for at implementere De Utrolige år
- Fokus på netværksinddragelse

Vi har taget de første vigtige skridt mod, at sikre at flere børn og unge tilbydes hjælp i normalsystemet, ved at være tæt på børnene, familierne og vores samarbejdspartner i skoler og i dagtilbuddene. Vi bidrager med vores faglige kompetencer og viden i det tværfaglige samarbejde, både i de tværfaglige netværk og i vores gang på skoler og i dagtilbud. I fremtiden er det dog centralt for at indfri vores mål for den tidlige forebyggende indsats, at vi i endnu højere grad tager del i det arbejde, som skal iværksættes på skolerne og i daginstitutionerne. Vi skal være med til at identificere områder, som har behov for en særlig indsats og som kan løses i det almene system, og vi skal medvirke til at få indsatserne igangsat. Vi skal samarbejde om, at flere børn hjælpes, før der bliver behov for at sende en underretning, ligesom vi skal være bedre til på et tidligere tidspunkt at identificere de børn, som har behov for hjælp.

For at nå målet om at en større andel af underretningerne omhandler børn under 6 år, er der behov for at vi iværksætter en særlig indsats i forhold til dagtilbuddene. Medarbejderne skal opleve sig bedre rustet til at identificere børn, som viser begyndende tegn på vanskeligheder. Vi ønsker derfor, at indføre en systematisk og standardiseret udredningsmetode, som tager højde for både risikofaktorer og beskyttelsesfaktorer og som giver et bredt perspektiv på barnets kompetencer og udfordringer.

Vi ønsker at iværksætte en indsats overfor børn og unge, som ikke passer deres skolegang. Vi vil derfor indgå et samarbejde med en af kommunens folkeskoler, om at etablere et pilotprojekt med det formål at udvikle en tidlig forebyggende indsats i forhold til de børn, som ikke kommer eller potentielt ikke kommer i skole. Indsatsen skal tilbydes i almen systemet (i skolen), men skal planlægges og udføres i et bredt tværfagligt samarbejde mellem Familierådgivningen, skolen og PPR. Pilotprojektet skal gennemføres i foråret 2015 og såfremt projektet opnår tilstrækkelig effekt, skal konceptet udbredes til de resterende folkeskoler efter sommerferien 2015.

Vi ønsker at anvende indsatser, som har en dokumenteret effekt. Vi ønsker derfor at undersøge muligheden for at implementere De Utrolige År i dagtilbud, i dagpleje og eventuelt til forældre. De Utrolige År er en serie evidensbaserede programmer, der har til formål at styrke tilknytningen og det positive samspil mellem børn og forældre. Programmerne kan anvendes som led i det tidlige forebyggende arbejde, og kan både have et universelt forebyggende sigte, samt et mere behandlende sigte. Vi ønsker at undersøge nærmere, hvordan "De utrolige år" kan indgå som et led i Hvidovre Kommunes tidlige forebyggende indsats.

Den sidste aktivitet, som er nødvendig for at styrke den tidlige indsats, omhandler netværksinddragelse. Børne- og Familieafdelingen har i det seneste år gennemført et undervisningsforløb med fokus på, hvordan familien og netværket i højere grad kan inddrages i løsningen af familiernes problemer. Vi skal fortsat have fokus på, at vi i det tidlige forebyggende arbejde, inddrager familien, herunder både det private og professionelle netværk. Herved sikrer vi, at vi får aktiveret de ressourcer, som eksisterer i familien og netværket, og som kan støtte familien og bidrage til løsning af problemerne. Vi vil derfor i det praktiske arbejde med børnene og familierne og i forhold til vores samarbejdspartner, have fokus på at netværket deltager i netværksmøder, at netværket medvirker i at løse de opgaver, som er nødvendige for at støtte familien og barnet.

2

Fokusområde:
Styrkelse af myndighedsområdet

2. Fokusområde – styrket myndighedsarbejde

Mål for styrket myndighedsarbejde:

- At kvaliteten i sagsbehandlingen øges
- At der sker hyppigere opfølgning på alle iværksatte foranstaltninger
- At der i arbejdet med foranstaltninger er fokus på, at barnet bringes ned ad indsatstrappen.
- At vidensbasere sagsbehandlingen og de myndighedsafgørelser, som træffes.

Aktiviteter:

- Implementere tankesættet forbundet med at arbejde med indsatstrappen
- Nedsættelse af sagsantal pr. rådgiver fra ca. 30-35 sager til ca. 20 sager
- Etablering af forebyggende tiltag på skoler og i dagtilbud
- Gennemføre projektet ”Kvalitetssikring af sagsbehandlingen” i Familie-rådgivningen

Hvorfor dette fokusområde?

Det er en forudsætning i arbejdet med udsatte børn og unge, at de afgørelser og vurderinger, som foretages i afdelingen, er af høj socialfaglig kvalitet. Vi skal sikre rettidighed og grundighed i vores sagsbehandling, således at udsatte børn og unge tilbydes hurtig og relevant hjælp, når de har behov for det. Vi skal følge tæt op på, om de foranstaltninger, vi iværksætter, medvirker til en positiv udvikling hos barnet eller den unge.

Der udføres allerede i dag sagsbehandling af høj kvalitet i vores afdeling, men vi kan blive bedre. Vi skal følge tættere op på de foranstaltninger, vi iværksætter, således at vi hurtigt kan revidere indsatserne. Vi skal i endnu højere grad inddrage børnene, familierne og netværket i løsningen af familiernes problemer, samt bevare fokus på, at borgerens retssikkerhed imødekommes i alle sagsbehandlingsskridt.

Med dette fokusområde ønsker vi derfor, at bevare fokus på at sikre kvalitet og lovmedholdelighed i sagsbehandlingen, således at vi på det rigtige tidspunkt tilbyder børn og unge den hjælp, de har behov for, samt følger tæt op på om foranstaltningen skaber en positiv udvikling for barnet eller den unge.

Hvad ved vi?

Vi ved fra Sverige, at hyppige opfølgninger på foranstaltningerne medfører kortere forløb, herun-

der kortere anbringelser. Ved at familierådgiveren følger barnet og familien tættere, er det muligt løbende at revurdere og ændre den iværksatte foranstaltning, således at der hele tiden er fokus på, at barnet er i en positiv udvikling og at barnet skal bringes ned ad indsattrappen. Undersøgelser fra Sverige peger endvidere på, at ved at rådgiveren får færre sager, kan barnets familie og netværk, herunder skoler og institutioner følges tættere og inddrages mere.

Hvad gør vi allerede?

I januar 2014 igangsatte vi projektet ”Kvalitetssikring af sagsbehandlingen”, som har til formål at sikre lovmedholdelighed og kvalitet i myndighedssagsbehandlingen. Vi vil i forbindelse med projektet gennemføre flere tiltag, som skal være medvirkende til, at vi øger kvaliteten. Ved projektets afslutning i december 2015 er målet, at de lovgivningsmæssige frister er overholdt i alle sager, samt at vi følger rettidigt og korrekt op på de foranstaltninger, som vi har iværksat.

For at højne den socialfaglige kvalitet i de børnefaglige undersøgelser, er der iværksat et udviklingsarbejde om, hvordan der kan inddrages relevant teori og forskning i undersøgelserne. Arbejdsgruppen er godt i gang, og vil i løbet af efteråret 2014 præsentere deres arbejde for den øvrige del af Familierådgivningen, således at deres viden kan blive implementeret i hele afdelingen.

I oktober 2013 blev ”overgrebspakken” indført, hvilket medførte, at Familierådgivningen etablerede Modtagerteamet. Modtagerteamet vurderer alle indgåede underretninger samt sikrer, at børn og unge, der har akut behov for hjælp, tilbydes dette. Modtagerteamet sikrer således, at vi reagerer hurtigt og relevant på de underretninger, vi modtager samtidig med at de faste arbejdsgangsbeskrivelser for modtagerteamet sikrer ensartethed og korrekt sagsbehandling.

Hvad vil vi udvikle?

Vi ønsker at omlægge familierådgivernes arbejde, således at hver rådgiver har et færre antal sager. Familierådgiveren får derved mulighed for at følge barnet eller den unge tæt, således at indsatsen løbende tilpasses med henblik på at sikre mindst mulig indgribende indsats. Samtidig bliver det muligt at følge barnets familie og netværk, herunder skole og dagsinstitutioner, tættere og inddrage dem mere. Vi skal have en mere insisterende tilgang til de indsatser, vi iværksætter, ved at vi følger tæt op og hurtigt sætter andre initiativer i gang, hvis de igangværende ikke har den ønskede effekt på barnet.

Når et barn anbringes udenfor hjemmet skal der følges op allerede efter 4 uger, samt herefter hver 6. uge. Efter 6 måneder skal der ske en vurdering af muligheden for at barnet kan komme hjem til sin biologiske familie eller om andre mindre indgribende tiltag skal iværksættes. Samtidig med at barnet er anbragt, arbejdes der med forældrenes kompetencer med henblik på hjemgivelse. Ved de forebyggende foranstaltninger skal der ligeledes følges op første gang efter 4 uger, og herefter hver anden måned. Set i forhold til lovgivningens krav om opfølgning efter 3 måneder og herefter hver 6. måned, giver den hyppige opfølgning i langt højere grad mulighed for at tilpasse og ændre i foran-

staltningerne, såfremt de ikke har en positiv effekt på barnet eller familien.

Ved at frigive tid hos familierådgiveren, bliver det samtidig muligt at opprioritere det tidlige forebyggende arbejde, således at familierådgiveren i højere grad i samarbejde med skoler og daginstitutioner kan etablere forebyggende initiativer i almenområdet. Herved kan vi medvirke til, at flere børn og unge hjælpes ude i det almene område, frem for at de bliver en sag i Familierådgivningen.

Omlægningen i familierådgivernes arbejde vil medføre en betydelig ændring i deres hverdag. Det er derfor en forudsætning, at familierådgiverne bliver klædt på til de forandringer, som ændringerne medfører. Familierådgiverne vil derfor blive tilbudt et kompetenceløft, som indfører dem i tankesættet bag indsatsstrappen og de øvrige forandringer i deres faglige arbejde.

3

Fokusområde:
Tilbudsviften

3. Fokusområde – Udvikling af tilbudsviften

Mål for udvikling af tilbudsviften på det forebyggende område:

- At vi har en bred vifte af tilbud, som kan imødekomme børnene, de unges og familiernes individuelle behov
- At vi kan tilbyde flere veldokumenterede og effektive forebyggende foranstaltninger lokalt
- At vi kan tilbyde lokale forebyggende foranstaltninger til børn og unge med funktionsnedsættelser
- At der i alle forebyggende tilbud er fokus på, at barnet eller den unge bringes ned ad indsatstrappen

Mål for udvikling af tilbudsviften på anbringelsesområdet:

- At 80 % af alle institutionsanbragte børn og unge inden for en periode på 8 mdr. er i et mindre indgribende tilbud.
- At antallet af anbringelser på døgninstitutioner er nedsat betydeligt i 2017
- At flere børn anbringes i netværks- eller familiepleje
- At der i alle døgntilbud er fokus på at barnet eller den unge bringes ned ad indsatstrappen

Aktiviteter på det forebyggende område:

- Implementere tankesættet bag indsatstrappen i de forebyggende og anbringende tilbud
- Etablering af familieskolen
- Etablering af børnehuset
- Kompetenceudvikling til medarbejdere i de forebyggende tilbud med henblik på at tilbyde kvalificeret hjælp til børn og unge med funktionsnedsættelser.

Aktiviteter på det anbringende område:

- Etablering af et intensivt og kortvarigt tilbud til unge og deres forældre
- Omlægning af døgninstitutionerne Porten og Hvidborg
- Omlægning og kompetenceudvikling på familieplejeområdet

Hvorfor dette fokusområde?

For at kunne tilbyde børn og unge en tidlig forebyggende indsats, er det centralt, at vi har en bred vifte af forebyggende tilbud, som kan imødekomme børnene, de unge og familiernes forskellige behov for hjælp. Vi ønsker derfor at investere i flere forebyggende tilbud, men vil samtidig udvikle og forbedre de anbringende tilbud, som vi allerede har. Vi ønsker at implementere tankesættet bag indsatsstrappen, således at alle vores tilbud har særlig fokus på, hvordan barnet eller den unge kan bringes ned af indsatsstrappen til et mindre indgribende tilbud. På forebyggelsesområdet betyder dette, at vi skal kunne tilbyde flere lokale tilbud, som retter sig mod de små børn og deres forældre, således at vi tidligt sætter ind med hjælp til de familier, som har behov. På anbringelsesområdet betyder det, at institutionsanbringelserne skal være korte og intensive, således at barnet hurtigst muligt kan hjemgives til forældre eller flyttes til en plejefamilie/netværksplejefamilie, og at flere børn og unge anbringes i familiepleje/netværkspleje frem for på institution.

Hvad ved vi?

Vi ved, at jo tidligere vi sætter ind med støtte, des mindre indgribende behøver vores hjælp at være. Flere børn og unge kan forblive i deres hverdagsrammer og vil opleve større grad af normalitet i deres liv, end hvad det er tilfældet ved mere indgribende indsatser.

Forskningen viser, at anbragte børn er belastet af en række ophobede risikofaktorer efter en anbringelse, og at disse risikofaktorer ikke mindskes tilstrækkeligt selv ved en langvarig anbringelse. De har som voksne ringere skolegang, dårligere økonomi og større risiko for arbejdsløshed, og udgør således en gruppe, der er uforholdsmæssigt dårligt stillet. At forskningen viser nedslående resultater på anbringelsesområdet, betyder ikke, at vi ikke skal anbringe børn uden for hjemmet, da der altid vil være børn, som lever under forhold som ikke er tilstrækkelige trygge og udviklende for barnet, og hvor det ikke er muligt at ændre forholdene tilstrækkeligt ved forebyggende foranstaltninger. Det understreger derimod, at vi skal være omhyggelige og grundige i vores arbejde, når vi anbringer børn og unge, samt at vi skal følge deres udvikling tæt.

Undersøgelser fra Sverige peger på, at den største behandlingseffekt på institution opnås inden for de første 6 måneder, og at effekten herefter aftager. Vi skal derfor arbejde målrettet på, at de børn og unge, som vi har anbragt, hurtigst muligt kommer i et mindre indgribende tilbud, således at de oplever så høj grad af normalitet i deres opvækst som muligt.

Hvad gør vi allerede?

Børne- og Familieafdelingen har i løbet af 2013/2014 iværksat flere forebyggende initiativer, som understøtter en tidlig indsats:

- Familieskolen
- Børnehuset

I efteråret 2014 blev det politisk besluttet at etablere Familieskolen. Familieskolen er et intensivt tilbud til børn og familier, hvor skolegang og familiebehandling integreres i et samlet tilbud. Tilbud-

det er målrettet mod børn med betydelige sociale vanskeligheder og har til hensigt at sikre barnets fortsatte inklusion i de almene skole- og dagtilbud. Idéen til Familieskolen er opstået, idet Børne- og Familieafdelingens medarbejdere møder en del familier, som definerer deres barns problemer som et skoleproblem, men hvor skolen oplever, at barnet bedst hjælpes ved en indsats i familien. Familieskolen samler indsatserne, således at indsatsen bliver mere helhedsorienteret ved både at tage udgangspunkt i en undervisnings- og en familiekontekst. Familieskolen starter på i begyndelsen af 2015.

I foråret 2014 blev det politisk besluttet at oprette et forebyggende tilbud på Behandlingshjemmet Hvidborg, som kan tilbyde 10-14 børn og familier en kvalificeret støtte i deres daglige liv. For barnet skal Børnehuset fungere som et frirum, der kan medvirke til at sikre barnets udvikling. For forældrene skal Børnehuset hjælpe og støtte dem i at tage ansvar for deres barn. Børnehusets indsats skal medvirke til, at en anbringelse uden for hjemmet kan undgås, og at barnet i stedet kan forblive i nærmiljøet og bevare tilknytning til skole, venner, familie osv. Børnehuset er opstartet og fik de første børn og familier indskrevet i 2014.

Hvad vil vi udvikle?

Udover de ovennævnte indsatser, som allerede er besluttet og i gang med at blive etableret, ønsker vi, at udvikle følgende tilbud:

- Etablering af tidligt forebyggende indsatser, fx gruppetilbud, rådgivningsforløb mv.
- Etablering af intensivt og fleksibelt tilbud rettet mod unge og deres forældre
- Omlægning af døgninstitutionerne Porten og Hvidborg
- Udvikling af familieplejeområdet

Vi ønsker en bred palet af forebyggende foranstaltninger, som kan imødekomme de mange forskellige behov, som børnene og familierne har. Vi ser et særligt behov for at udvikle flere gruppetilbud samt rådgivningsforløb til børn og forældre med forskellige afgrænsede problemstillinger. Der er tale om indsatser, som kan tilbyde hjælp og støtte til familier på et tidligt tidspunkt i problemudviklingen, således at vi forebygger at vanskelighederne udvikler sig.

Fra praksis ved vi, at nogle familier med teenagebørn oplever sig voldsomt udfordret, som følge af at deres børn udviser store adfærdsproblemer. De unge kan være misbrugende, pjækker fra skole og ønsker ikke at imødekomme de krav, der stilles til dem fra forældrenes side.

Vi ønsker at etablere et tilbud, som retter sig mod denne målgruppe. Tilbuddet skal være kortvarigt, intensivt og med fokus på at skabe forandringer i den unges adfærd og forældrenes håndtering af den unge. I udgangspunktet skal tilbuddet være et forebyggende tilbud, men kan i nogle tilfælde også være en kort anbringelse af den unge, hvis dette skønnes nødvendigt for at få skabt forandring og sikkerhed for barnet. Der kan også være tale om en anbringelse af den unge i eget hjem, hvor medarbejderne "flytter ind" i hjemmet og arbejder intensivt med den unge og familien, frem for at den unge flyttes ud. Behovet for en indsats i disse familier, opstår ofte akut, hvorfor det er centralt, at vi hurtigt og intensivt kan tilbyde støtte, således at vi undgår, at problemer i familierne eskalerer.

Tilbuddet skal være organisatorisk forankret under Ungecenter Porten.

Døgninstitutionen Porten og Hvidborg vil udvikle korte og intensive anbringelsesforløb, hvor der under barnet eller den unges anbringelse arbejdes intensivt og målrettet med familie og netværk, for at fremme en hjemgivelse. Der skal ske en tæt opfølgning under anbringelsen, ligesom der skal være fokus på, at der er lagt relevante planer og at der iværksættes den nødvendige støtte i forbindelse med, at barnet eller den unge udskrives fra anbringelsen.

Med en målsætning om at flere børn skal anbringes i familiepleje frem for på institution, er det centralt, at vi udvikler familieplejeområdet, således at de børn og unge, som vi tidligere anbragte på institution i højere grad kan rummes i en plejefamilie. Plejefamilierne skal være i stand til at løfte andre opgaver, end hvad der traditionelt set har været stillet til dem, ligesom familieplejekonsulenterne, som fører tilsyn og tilbyder supervision, skal tilbydes et kompetenceløft med henblik på at kunne tilbyde plejefamilierne den relevante støtte og rådgivning.

HVOR HAR VI HENTET VIDEN FRA:

Egelund, Tine & Hestbæk, Anne-Dorthe, "Anbringelse af børn og unge uden for hjemmet", SFI 2003

Hald Andersen m.fl.; "Når man anbringer et barn", Rockwool Fondens Forskningsenhed, 2013.

"Den svenske model", Krevi 2011

Sverigesprojektet, Herning Kommune, december 2012

"Tidlig opsporing af børn i socialt udsat position", KORA, december 2012.

*"Nordens Børn – Tidlige indsatser for børn og familier", Nordens Velfærdscenter, november 2012.
Herning Projektbeskrivelse*

Hvidovre Kommunes politikker og strategier:

- Strategibrev 2013
- Den sammenhængende Børne- og Ungepolitik, 2012
- Anbringelsesstrategien, 2012
- Ungestrategien, 2012

Hvidovre Kommunes arbejdsredskaber:

- "Sammenhænge i børn og unges liv – et fælles ansvar, 2012
- "Tværfaglige netværk", 2012